

Protokół Nr 39/18

posiedzenia Komisji Strategii Rozwoju, Promocji i Współpracy z Zagranicą, które odbyło się 22 lutego 2018 r. w sali nr 202 w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach, aleja IX Wieków Kielc 3.

Posiedzenie rozpoczęło się o godz. 12.30 i trwało do godz. 14.05.

Zawiadomienie o posiedzeniu stanowi *załącznik nr 1 do protokołu*.

Obrady prowadził **Grzegorz Gałuszka – Przewodniczący Komisji**.

W posiedzeniu wzięli udział członkowie Komisji oraz zaproszeni goście, zgodnie z listami obecności, które stanowią *załączniki nr 2 - 4 do protokołu*.

Komisja jednogłośnie przyjęła do realizacji następujący porządek obrad:

1. Zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej przez Województwo Świętokrzyskie dla Powiatu Jędrzejowskiego z przeznaczeniem na przebudowę drogi powiatowej Nr 178T Sędziszów – Mierzawa.
2. Informacja nt. stanu realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020.
3. Informacja dot. przebiegu i wyników konkursu pn. „Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich” w ramach RPO WŚ.
4. Informacja nt. przewidywanych priorytetów dotyczących nowej perspektywy finansowej po 2020 r.
5. Sprawy różne.

Projekt uchwały z pkt. 1 stanowi załączniki do akt XLI sesji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1.

Projekt uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej przez Województwo Świętokrzyskie dla Powiatu Jędrzejowskiego z przeznaczeniem na przebudowę drogi powiatowej Nr 178T Sędziszów – Mierzawa przedstawił **Zenon Piecaba – zastępca dyrektora Departamentu Infrastruktury**.

Poinformował, że uchwała dotyczy pomocy finansowej, na którą zgoda Sejmiku była wyrażona w roku 2017. Jednakże ze względu na przesunięcie czasowe w wykonaniu planowanej inwestycji drogowej, spowodowane licznymi problemami przy sporządzeniu map podziału gruntów niezbędnych do uzyskania zgód administracyjnych oraz przeprowadzenia postępowania przetargowego na w/w drogę, istnieje konieczność przesunięcia przedmiotowego dofinansowania na rok 2018. Nadmienił, że pomoc finansowa zakłada dotację w wysokości 100 tys, zł a prace przy planowanej inwestycji zostaną rozpoczęte wiosną br.

Głosów w dyskusji nie było.

Komisja jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w ww. sprawie. Opinia nr 83/18 stanowi *załącznik nr 5 do protokołu*.

Ad 2.

Informację nt. stanu realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020 przedstawił **Tomasz Janusz – zastępca dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej** (*załącznik nr 6 do protokołu*).

Poinformował, że do dyspozycji jest alokacja o wartości 1 mld 364 mln euro, co wg obecnego kursu daje 5,6 mld zł. Do tej pory w ramach wszystkich osi priorytetowych udostępniono wnioskodawcom już ponad 90 proc alokacji, czyli ponad 4,8 mld zł. W wyniku przeprowadzonych naborów konkursowych i pozakonkursowych, łącznie złożono 3 339 wniosków o dofinansowanie. Na koniec stycznia zakontraktowano 32,64 proc. alokacji programu plus ponad 17 proc. alokacji zagospodarowanej w formie pre - umów. Łącznie umowy i pre-umowy na koniec stycznia dają prawie 50 proc. zagospodarowania środków. Na koniec stycznia udało się również przekazać do certyfikacji 7,3 proc. Nadmieniał, że do informacji przekazanej Komisji wkraść się błąd - wyjaśnił, że kwota 265 mln zł wkładu unijnego w zakresie wydatków kwalifikowanych przekazanych do certyfikacji to środki dotyczące tylko i wyłącznie EFS. Łącznie to 413 mln zł. Natomiast od tego czasu następuje systematyczny przyrost.

Głos w dyskusji zabrali:

Radny Grzegorz Świercz zapytał, czy są jakieś pola gdzie istnieje realne zagrożenie, że te pieniądze nie będą wydatkowane i czy jest szansa wdrożenia działań naprawczych w postaci przesunięcia tych środków w innym kierunku ?

Marek Szczepanik – Członek Zarządu Województwa zaznaczył, że należy na bieżąco reagować, wspominał o średniookresowym przeglądzie, który jest uwzględniony w procedurach. Nawiązał do momentu, w którym programowano wydatki i konieczności powstania w każdej gminie lokalnego punktu selektywnej zbiórki odpadów, jednakże gminy już wcześniej były zobowiązane poradzić sobie z tym problemem i jak się okazuje pieniądze zaplanowane na te działania nie zostaną wykorzystane, bo nie ma już takiej potrzeby. W zakresie kanalizacji okazało się, że przepisy wskazują na koncentrację tzn. musi być 120 osób korzystających na kilometrze kanalizacji. Odbył się już czwarty nabór, na zabezpieczone 170 mln zł wpłynęły wnioski o wartości 120 mln zł. Poinformował również o prowadzonych rozmowach z Komisją Europejską w sprawie możliwości przesunięć np. z działania 4.1, 4.2 do opcjonalnie 4.4 albo 6.5. Wskazał również na propozycje zmian w EFS. Zaproponowano zmiany uzasadniając je pewnymi obiektywnymi sytuacjami.

Przewodniczący Komisji Grzegorz Galuszka pozytywnie ocenił pre-umowy, uznał że system ten gospodarnie podchodzi do wydawania pieniędzy przez samorządy, które nie muszą w żaden sposób pokrywać kosztów projektów, a później odkładać je na półkę. Zaproponował, aby informację nt. stanu realizacji RPO przedstawić również na najbliższej sesji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego.

Piotr Żołądek – Członek Zarządu Województwa zasugerował przełożenie tej informacji na kolejną sesję Sejmiku. Następnie nawiązał do genezy problemu. Przypomniał, że pre-umowy to nie jest wymysł samorządu województwa, gdyż propozycja ta była konsultowana z samorządowcami. Nawiązał do niedawnego posiedzenia związku wójtów, na którym wydano stanowisko popierające pre-umowy. Uznał, że dzięki temu systemowi samorzady zaoszczędziły ponad 50 mln zł. Stwierdził, że gminy już mają problemy z wkładami własnymi, więc każda złotówka jest na dla nich ważna. Marszałek podał przykład programu LIFE+, wdrażanego przez Komisję Europejską, który wprowadza mechanizm dwuetapowości, a więc korzysta z naszych wzorców. Uznał, że tego typu forma wychodzi naprzeciw samorządowym oczekiwaniom. Następnie nawiązał do realizacji PROW, w którym wskaźniki wykorzystania dla województwa świętokrzyskiego wynoszą ponad 80%, co sytuuje województwo świętokrzyskie na pierwszym miejscu w kraju, również w zakresie certyfikacji. Przedsiębiorcy również wyczerpali już całą pulę 240 mln zł. Stwierdził, że inne województwa podpisały umowy z operatorami, czyli instytucjami, stowarzyszeniami, bankami, natomiast nikt nie patrzy ile operator podpisał umów z beneficjentami. Uznał, że jego interesuje realny wymiar zrealizowanych inwestycji w postaci wybudowach dróg, czy podpisanych umów z przedsiębiorcami.

Radny Bartłomiej Dorywalski zwrócił uwagę, że województwo świętokrzyskie jest jedyne, gdzie w tej perspektywie funkcjonuje ten system. Ponadto uznał, że te wszystkie obawy dotyczą kwestii wydatkowania w kontekście upływu czasu. W kwestii pre-umów pojawia się obawa wydłużenia procedury. Uznał, że najbardziej istotne jest to, że Komisja Europejska nie będzie patrzeć na województwo z perspektywy ilości podpisanych pre-umów. Stwierdził, że cieszy go, że dostrzegane są zagrożenia. Następnie poprosił o informację na temat poziomu wydatkowania na koniec 2017 roku w zestawieniu z oczekiwaniami ministerstwa i zestawieniem, jakie województwo wskazało wskaźniki, w podziale na poszczególne fundusze. Poruszył również kwestie kumulacji środków finansowych oraz braku możliwości realizacji tych inwestycji przez firmy z województwa.

Irena Sochacka – Dyrektor Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego uznała taka informacja nie da obrazu całej wykonanej pracy, tylko sytuacji gospodarczej. Wyjaśniła, że zestawienie z 2017 roku przekazano na podstawie podpisanych pre-umów i umów z beneficjentami. Jednakże teraz zetknięto się z nagminnymi przesunięciami terminów realizacji inwestycji wynikającymi z droższych przetargów. Podała przykład jednej z gmin, która poprosiła o przesunięcie terminu wykonania termomodernizacji do końca 2020 roku.

Radny Grzegorz Świercz uznał, że jest zagrożenie, że jeśli te zadania będą przesuwane, to w 2020 nastąpi kolejna kumulacja, a ceny na przetargach będą jeszcze wyższe.

Piotr Żołądek – Członek Zarządu Województwa zaapelował, aby spróbować wspólnie rozwiązać ten problem. Przypomniał, że założono też wartość na zbiorniki małej retencji i nie ma dzisiaj jednostki, która mogłaby to zadanie zrealizować, a nowa jednostka - Wody Polskie nie wiadomo, czy ma do tego jakąkolwiek zdolność. Zwrócił również uwagę, że bardzo ważne jest, żeby opinie do decyzji środowiskowych w Wodach Polskich były wydawane sprawnie, podkreślił, że nowa instytucja nie działa i nie ma żadnych zdolności od podejmowania czynności administracyjnych.

Agata Binkowska – Członek Zarządu Województwa nawiązała do planu gospodarowania wodami, który jest bardzo istotny, ponieważ nie można podpisać umów na dwa duże zbiorniki - w Sielpi i w Radoszycach

Przewodniczący Komisji Grzegorz Gałuszka zapytał o zbiornik w Wiernej Rzece.

Piotr Żołądek – Członek Zarządu Województwa udzielając odpowiedzi Przewodniczącemu Grzegorzowi Gałuszce poinformował, że decyzja jest w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, a termin ostatecznego rozstrzygnięcia został wyznaczony do końca marca. Zwrócił uwagę, że nie ma już Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych, który wpisywał się w katalog beneficjentów i mógł skorzystać ze środków RPO. Poddał w wątpliwość, czy Wody Polskie mogą korzystać z programów regionalnych. Jest więc problem z tym kto może zrealizować to zadanie, nadmienił, że na ten cel zarezerwowano 30 mln zł środków z RPO.

Głos w dalszej dyskusji zabrali: Członek Zarządu Marek Szczepanik, Członek Zarządu Piotr Żołądek, Członek Zarządu Agata Binkowska, radny Bartłomiej Dorywalski, Dyrektor Aleksandra Marcinkowska, Dyrektor Irena Sochacka. Poruszono kwestie przesunięć środków w ramach RPO, stopnia zainteresowania beneficjentów różnymi działaniami oraz problemów z podpisaniem umów na zbiorniki Radoszycach, Sielpi i polderze Modła.

Następnie **Przewodniczący Komisji Grzegorz Gałuszka** przychylił się do sugestii Marszałka Piotra Żołądka i zaproponował złożenie wniosku do Zarządu Województwa o przedstawienie informacji z realizacji RPO na lata 2014 – 2020 na sesji w dniu 19 marca br.

Głosów sprzeciwu nie było.

Wniosek Komisji stanowi *załącznik nr 7 do protokołu*.

Pismo przekazujące wniosek stanowi *załącznik nr 8 do protokołu*.

Komisja przyjęła ww. informację do wiadomości.

Ad 3.

Przewodniczący Komisji Grzegorz Gałuszka poinformował, że informacja dot. przebiegu i wyników konkursu pn. „Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich” w ramach RPO WŚ została zamieszczona na portalu radnych (*załącznik nr 9 do protokołu*).

Wobec braku głosów w dyskusji Komisja przyjęła ww. informację do wiadomości.

Ad 4.

Informację nt. przewidywanych priorytetów dotyczących nowej perspektywy finansowej po 2020 r. przedstawił **Tomasz Janusz – zastępca dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej** (*załącznik nr 10 do protokołu*).

Poinformował, że obecny rok jest bardzo ważny jeśli chodzi o ukształtowanie budżetu unijnego na kolejne lata, w tym bardzo istotnej jego części, czyli polityki spójności. Podkreślił, że trwają spory jak ten budżet ma wyglądać. Uznał, że województwo

świętokrzyskie najbardziej interesuje część budżetu dot. polityki spójności. Ta dyskusja rozpoczęła się w zeszłym roku na forum kohezyjnym przy okazji prezentacji siódmego raportu kohezyjnego, w trakcie którego zarysowano kilka scenariuszy. Jeden zakłada uszczuplenie budżetu polityki spójności że o 1/3, inny mówi o 15% obniżce. Jest też wariant wzrostu środków. Komisja Europejska wskazuje pewne konsekwencje zarówno pozytywne, jak i negatywne tych różnych scenariuszy. Jak podkreślił dyrektor, obniżenie może nieść za sobą pewne ryzyka polityczne, a także może doprowadzić do zaniku pozytywnych skutków inwestycji już poczynionych, sprzyjać wzrostowi zróżnicowania ekonomicznego między regionami, nieść napięcia między płatnikami i beneficjentami netto. Może również utrwalić szkodliwy podział na stare i nowe państwa członkowskie. Następnie wskazał na najważniejsze postulaty ważnych instytucji, które chociażby zrzeszają europejskie regiony. Nawiązał do opinii Sznajdera i opinii Woźniaka, w których pojawiają się postulaty, aby polityka spójności koncentrowała się na wyzwaniach i priorytetach regionalnych, ale nie powinna być oderwana od specyfiki i potrzeb poszczególnych regionów Unii Europejskiej. Nadmienił, że pojawia się również postulat wyłączenia EFS z głównego nurtu polityki spójności, zaś EFS powinien pozostać integralną jej częścią. Mówi się również o tym, że polityka spójności nie może służyć wyłącznie do wykorzystywania możliwości związanych z postępem technologicznym lub zmianami klimatu, ale musi pozwalać władzom lokalnym na stwarzanie możliwości swoim mieszkańcom. Sugeruje się, aby ramy finansowe trwały minimum 7 lat. Postuluje się również, aby utrzymać podział regionów na 3 kategorie: najslabiej rozwinięte, lepiej rozwinięte oraz przejściowe tak jak np. Mazowsze. Został wyrażony postulat aby utrzymać PKB per capita jako główny wskaźnik, wg którego będą dzielone środki z polityki spójności. Dyrektor zasygnalizował, że pomysłów w tym zakresie jest więcej i są również niebezpieczne dla naszego kraju, jak chociażby poziom emisji CO₂, czy poziom bezrobocia. PKB, jako trzon podziału środków powinien pozostać, oczywiście w uzupełnieniu o wskaźniki dot. chociażby rynku pracy, kwestii społecznych, środowiskowych, demograficznych. Mówi się o roli miast metropolitalnych, obszary wiejskie powinny mieć też swoje miejsce w nowej odsłonie. Podkreślił, że ważna rzecz jaką ostatnio Przewodniczący Juncker porusza jest to, że powinno się odejść od podziału na płatników netto i beneficjentów netto. Następnie dyrektor poinformował, że w tej dyskusji zabrał głos również Rząd RP, który wyraził swoje stanowisko. Rząd uznaje że polityka spójności powinna pozostać kluczową polityką inwestycyjną w UE, natomiast to na czym powinna się koncentrować to wsparcie innowacyjności regionów i przedsiębiorstw, w tym reindustrializacja, zmniejszenie dysproporcji w rozwoju różnych terytoriów, rozwój gospodarki w obiegu zamkniętym, wzrost efektywności środowiskowego potencjału rozwoju, inwestycje wspierające sektor obronności, przeciwdziałanie niekorzystnym tendencjom demograficznym, inwestycji w kapitał ludzki w tym edukacja, zasoby pracy, uzupełnianie niedoborów infrastrukturalnych ograniczających integrację z jednolitym rynkiem europejskim. Pojawiają się również miasta, jako czynnik wzrostu i obszary wiejskie. Postuluje się ze strony Polski, żeby te instrumenty terytorialne zaprojektowane na potrzeby tej obecnej perspektywy finansowej, czyli chociażby kwestie obszarów funkcjonalnych, były szerzej wykorzystywane, ale przy jednoczesnym uelastycznieniu możliwości stosowania tych instrumentów. Mówi się, że dotacje powinny pozostać głównym mechanizmem wsparcia przyszłej polityki spójności, a instrumenty zwrotne powinny je uzupełniać tam gdzie jest to zasadne. Dyrektor wspominał, że także Związek Województw wypracował swoje stanowisko, zgodne co do zasady ze stanowiskiem rządu. Mechanizm ram wykonania powinien wspierać jakość, a nie tempo interwencji strukturalnych. Ponadto pojawił się świeży komunikat KE do PE i Rady, na nieformalne spotkanie liderów 23 lutego, z którego wynika, że KE chce aby wysokie tempo przygotowania ram finansowych zostało utrzymane. Chciałaby, aby w tym roku wszystkie instytucje unijne już zatwierdziły ramy finansowe, żeby

nie doszło do tego z czym mieliśmy do czynienia też przy obecnej perspektywie finansowej, czyli znacznych opóźnień w przygotowaniu wszelkich dokumentów i przepisów. Kwestie, które wypływają z tego dokumentu to bezpieczeństwo, migracje, obronność, głównie do B+R, cyfryzacja. Ponadto pojawia się jako punkt do dyskusji wspólny budżet grupy euro. W zakresie wspólnej polityki rolnej podkreślono, że 80 proc środków trafia do 20 proc gospodarstw. W związku z tym pewnie będzie musiała być ona przemodelowana. Wskazał również, że jest silny postulat powiązania polityki spójności oraz innych polityk z tzw. zasadą praworządności.

Głos w dyskusji zabrali:

Piotr Żołądek – Członek Zarządu Województwa zwrócił się do dyrektora Tomasza Janusza z pytaniem, czy element zrównoważonego rozwoju, który realizowany jest od wielu kadencji może być w jakimś stopniu ograniczony? Zapytał również o zachowanie mechanizmu dotacyjnego.

Dyrektor Tomasz Janusz udzielił odpowiedzi stwierdzając, że wszystko zależy od kształtu i kierunków polityki spójności, bo jeśli faktycznie będzie nacisk np. na B+R, to generalnie polscy przedsiębiorcy mają problem z wydatkowaniem tych środków. Uznał jednak, że patrząc na możliwe scenariusze, Polska nie powinna stracić tak dużo, ponieważ mówi się o obniżce 5, czy 10 % w stosunku do tego czym Polska obecnie dysponuje. Oceniał, że straciłyby głównie regiony ze starych państw członkowskich. W kwestii mechanizmu dotacyjnego, poinformował, że na razie Komisja Europejska się nie wypowiedziała na ten temat, pojawiają się jedynie postulaty różnych środowisk.

Marek Szczepanik – Członek Zarządu Województwa uznał, że jedynym tak naprawdę wskaźnikiem który decyduje o tym jak są dzielone pieniądze pomiędzy kraje, a później w ramach programów regionalnych pomiędzy województwa, jest PKB. Wyjaśnił, że na wskaźnik PKB składa się kilka elementów, podkreślił, że najważniejszy to jednak inwestycje - rządowe, samorządowe i prywatne. Jeśli chodzi o inwestycje prywatne, to jest ich tyle w naszym województwie, ile przy udziale pieniędzy z RPO. Podał przykład spółki KGHM, która w dolnośląskim bez publicznych pieniędzy wydaje miliard złotych rocznie. W naszym regionie na wszystkie inwestycje wydawane jest 400, może 500 mln zł. Nawiązał do braku inwestycji rządowych w województwie świętokrzyskim. Oceniał, że nasz PKB w znakomitej mierze zależy od RPO i inwestycji samorządowych. Podkreślił również, że województwo śląskie na drogi w starym RPO miało dwa razy więcej pieniędzy, z uwagi na liczbę mieszkańców, natomiast zarówno na Śląsku, jak i w województwie świętokrzyskim jest 1500 km dróg wojewódzkich.

Piotr Żołądek – Członek Zarządu Województwa zwrócił uwagę, że Polska ma jeden z najniższych wskaźników PKB na jednego pracownika - ok. 9300 euro, dla porównania Luksemburg 111 tys., Anglia 63 tys. Uznał, że jeśli nie będzie precyzyjnie dedykowanego elementu wspierania, te problemy mogą się bardzo głęboko pogłębiać.

Wobec braku dalszych głosów w dyskusji Komisja przyjęła ww. Informację do wiadomości.

Ad 5.

W sprawach różnych:

Przewodniczący Komisji Grzegorz Gałuszka przedstawił pisma dotyczące przesunięć w planie pracy Komisji na I półrocze 2018 r.

Pismo ze Świętokrzyskiego Biura Rozwoju Regionalnego stanowi *załącznik nr 11 do protokołu*.

Pismo z Wojewódzkiego Zarządu transportu stanowi *załącznik nr 12 do protokołu*.

Następnie **Ewa Kapel-Śniowska – zastępca dyrektora Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki** na prośbę Przewodniczącego Komisji poinformowała, o realizacji planu obchodów rocznicy współpracy z Ukrainą.

W dalszej kolejności **radny Grzegorz Świercz** nawiązał do kwestii lotniska w Masłowie uznając, że Komisja, nie uzyskuje rzetelnych informacji w tej sprawie. Poinformował, że zamierza na najbliższej sesji wnieść interpelację na ten temat. Przypomniał o tym, że mówiono że województwo będzie taniej płacić za zarządzanie, a okazuje się z że koszty z tego tytułu wzrosną. Uznał, że nie można podejmować decyzji na ważne dla województwa tematy związane z wydatkowaniem pieniędzy, bez rzetelnych informacji. Radny zgłosił postulat, żeby na którymś z posiedzeń pochylić się nad zgłoszonym przez niego tematem.

Przewodniczący Komisji Grzegorz Gałuszka przypomniał, że radnemu przysługuje prawo wniesienia uwag do Komisji również na piśmie i ewentualnie interpelacji. Stwierdził również, że taka dyskusja zostanie zaplanowana na którymś z kolejnych posiedzeń Komisji.

W dyskusji nad ww. tematem głos zabrali: Członek Zarządu Marek Szczepanik, Członek Zarządu Agata Binkowska, Przewodniczący Komisji Grzegorz Gałuszka, radny Grzegorz Świercz, radny Bartłomiej Dorywalski. Dyskutowano głównie na temat braku podpisania przez Aeroklub Kielecki umowy na wynajem części nieruchomości na lotnisku w Masłowie oraz na temat podpisanej umowy na zarządzanie lotniskiem. Poruszono również kwestie remontu dachu na jednym z hangarów.

Na tym posiedzenie zakończono.

Protokół sporządził:

Michał Wójcik

Przewodniczący Komisji
Strategii Rozwoju, Promocji
i Współpracy z Zagranicą

Grzegorz Gałuszka

